

PLAČILNI SISTEM MULTILATERALNI
KLIRING ACTIVA (MKA)

December 2016

VERZIJA 1.0.

KAZALO

I.	Pravila plačilnega sistema MKA	3
1.1	Pomen pojmov	3
1.2	Veljavnost Pravil in aktov v plačilnem sistemu MKA.....	3
1.3	Razmerja in vloge v plačilnem sistemu MKA	4
1.4	Opis zasnove delovanja plačilnega sistema MKA	5
II.	Pravila plačilnega sistema MKA	7
2.1	Pogoji in kriteriji vključitve udeleženca v plačilni sistem MKA.....	7
2.2	Tehnični pogoji in komunikacijska povezava vključitve v plačilni sistem MKA	7
2.3	Pravice in odgovornosti udeležencev plačilnega sistema MKA.....	8
2.4	Začasna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA	9
2.5	Ponovna vključitev začasno izključenega udeleženca iz plačilnega sistema MKA	10
2.6	Dokončna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA.....	11
2.7	Izstop udeleženca iz plačilnega sistema MKA	12
III.	Načini in roki multilateralne kliringa ter poravnave prometa v plačilnem sistemu MKA	12
3.1	Klirinški agent	12
3.2	Načini in roki kiringa	13
3.3	Načini in roki poravnave	14
IV.	Solidarna poravnava v plačilnem sistemu MKA	15
4.1	Upravljanje sheme solidarne poravnave MKA	15
4.2	Izvajanje solidarne poravnave MKA.....	15
V.	Postopki ravnanja v izrednih okoliščinah.....	19
VI.	Nadomestila	19

I. Splošno o plačilnem sistemu MKA

1.1 Pomen pojmov

Pojmi v teh pravilih pomenijo:

- **kartice sistema Activa:**
 - plačilne in kreditne kartice Activa, MasterCard in Visa
 - debetne kartice Maestro, Cirrus in Visa Electron
- **MKA:** multilateralni klirinški in poravnalni sistem transakcij Activa;
- **multilateralni kliring** (uporabljen tudi izraz klirinški obračun): izračun neto denarnih terjatev in neto denarnih obveznosti udeležencev MKA v posameznem obračunskem obdobju na podlagi razlike med seštevkom vseh obveznosti in seštevkom vseh terjatev posameznega udeleženca v razmerju do ostalih udeležencev kot celote tako, da je posamezni udeleženec v obračunskem obdobju bodisi neto dolžnik bodisi neto upnik;
- **bilateralni kliring:** izračun neto denarnih terjatev in neto denarnih obveznosti posameznega udeleženca MKA napram vsakemu posameznemu udeležencu MKA v posameznem obračunskem obdobju;
- **klirinški agent:** Banka Koper d.d.;
- **Koordinacijski odbor sistema Activa:** je krovni organ plačilnega sistema MKA. Njegove naloge so povezane z določanjem skupne razvojne politike sistema.
- **poravnalni agent:** Banka Slovenije;
- **poravnalni račun:** račun udeleženca MKA, ki ga ima udeleženec v sistemu TARGET2-Slovenija;
- **prodajno mesto:** lokacija na kateri je možno dvigovati gotovino oz. nakup in storitev plačati s kartico;
- **plačilna transakcija:** nalog za poravnavo skladno z Zakonom o plačilnih storitvah in sistemih;
- **udeleženec:** banka oziroma hranilnica, ki ima s klirinškim agentom sklenjeno Pogodbo o poravnavi obveznosti in terjatev iz naslova plačilnega prometa kartičnega poslovanja sistema Activa.
- **udeleženec dolžnik:** udeleženec, neto dolžnik iz naslova MKA;
- **udeleženec neplačnik:** udeleženec, ki v skladu s pogodbo iz 2. točke teh pravil na svojem poravnalnem računu ne zagotovi sredstev za poravnavo svoje neto denarne obveznosti iz naslova MKA oziroma Banki Slovenije ne omogoči izvedbe direktne obremenitve svojega poravnalnega računa v višini svoje neto denarne obveznosti iz naslova MKA;
- **udeleženec plačnik:** udeleženec, ki je poravnal delež neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika, skladno s temi pravili;
- **Poročilo MKA:** je izračun neto multilateralnih pozicij med udeleženci MKA.

1.2 Pravila in akti v plačilnem sistemu MKA

Pravila delovanja plačilnega sistema MKA (Pravila) urejajo vsebino pravic in obveznosti med udeleženci plačilnega sistema MKA v zvezi z udeležbo v sistemu ter medsebojno poravnavo skupnih neto denarnih obveznosti in terjatev iz naslova plačilnih transakcij, opravljenih na prodajnih mestih. Pravila urejajo tudi način urejanja pravnih razmerij udeležencev sistema do poravnalnega agenta kot poravnalnega agenta.

Pravila delovanja plačilnega sistema MKA urejajo pooblastila in odgovornosti klirinškega agenta, pogoje udeležbe v plačilnem sistemu MKA, pravice, obveznosti in odgovornosti udeleženk, način in postopke

kliringa in poravnave obveznosti, upravljanje s tveganji in postopke v primeru neizpolnjevanja obveznosti udeleženk, ki izvirajo iz plačilnega sistema MKA.

Sestavni del Pravil delovanja plačilnega sistema MKA so sledeči akti:

- MKA - Operativno navodilo v rednih in izrednih okoliščinah vključno z modelom kriznega upravljanja;
- Dogovor o ravni storitev procesiranja za kartično poslovanje, ki vključuje postopke za izvajanje podpore plačilnemu sistemu MKA;
- Navodilo o varnostnih zahtevah MKA.

Ugotavljanje, merjenje, ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj se izvaja skladno s Politiko informacijske varnosti plačilnega sistema MKA ter Strategijo upravljanj tveganj na področju plačilnega sistema MKA vključno s Postopki ocenjevanja tveganj v plačilnem sistemu MKA.

Pravila delovanja plačilnega sistema MKA in vseh pripadajočih aktov, ki skupaj tvorijo celoto sprejema klirinški agent, poravnalni agent pa izda dovoljenje za spremembo Pravil. V primeru sprememb in dopolnitev Pravil jih mora klirinški agent pred uveljavitvijo posredovati poravnalnemu agentu, o čemer obvesti udeležence plačilnega sistema MKA. Na dan prejema pisnega obvestila poravnalnega agenta o pridobitvi dovoljenja za spremembo Pravil, klirinški agent obvesti vse udeležence plačilnega sistema MKA o pričetku veljavnosti Pravil.

V primeru, da se spremeni Pogodba o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA) med poravnalnim agentom in klirinškim agentom, se morajo ustrezno prilagoditi tudi Pravila delovanja plačilnega sistema MKA in posledično po potrebi tudi pripadajoči akti k Pravilom.

S pristopom v plačilni sistem MKA udeleženci sprejmejo:

- Pravila delovanja plačilnega sistema MKA in vse pripadajoče akte;
- Pravice in obveznosti iz Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA) med poravnalnim agentom in klirinškim agentom.

1.3 Razmerja in vloge v plačilnem sistemu MKA

Klirinški agent je upravljevec plačilnega sistema MKA ter v imenu in za račun udeležencev plačilnega sistema MKA ureja razmerja do poravnalnega agenta glede izvajanja poravnave skupnih neto denarnih obveznosti in terjatev med udeleženci storitev plačilnega sistema. Klirinški agent zagotavlja Poravnalnemu agentu vse podatke potrebne za izvajanje poravnave skupnih neto denarnih obveznosti in terjatev.

Klirinški agent opravlja nadzor in kontrolo nad postopki pri udeleženkah in zunanjem izvajalcu družbi Intesa Sanpaolo Card d.o.o. (v nadaljevanju ISPC) v zvezi z delovanjem plačilnega sistema MKA in spoštovanjem Pravil delovanja plačilnega sistema MKA. V nadzor in kontrolo nad postopki so vključeni vsi udeleženci MKA skladno s Politiko informacijske varnosti MKA in Strategijo upravljanja tveganj na področju plačilnega sistema MKA, ki ga udeležencem posreduje klirinški agent. Za izvajanje posameznih nalog v zvezi z nadzorom in kontrolo iz drugega stavka te točke, lahko klirinški agent pooblasti revizorja izbranega s strani neodvisne revizijske družbe.

Klirinški agent ima z ISPC sklenjeno Pogodbo o obdelavi storitev, ki vsebuje izvedbo celovite podpore kartičnega poslovanja za klirinškega agenta in udeležence.

ISPC kot zunanji izvajalec v imenu klirinškega agenta v okviru izvajanje obdelave storitev opravlja storitve plačilnega sistema MKA za vse udeležence skladno s Katalogom storitev za sistem Activa, ki je sestavni del SLA – Dogovor o ravni storitev procesiranja za kartično poslovanje.

Poravnalni agent izvaja storitve poravnave neto denarne obveznosti in neto terjatev med udeleženci na način, kot je določeno v Pogodbi o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA. Poravnava neto denarne obveznosti in terjatev udeležencev se izvaja z direktno obremenitvijo/odobritvijo poravnalnih računov udeležencev sistema TARGET2-Slovenija.

Udeleženci plačilnega sistema MKA so lahko banke in hranilnice. Udeleženec z udeležbo v plačilnem sistemu MKA pooblašča Klirinškega agenta, da v njegovem imenu in za njegov račun sklene pogodbo z Banko Slovenije z namenom, da so način in postopki izvajanja poravnave v storitvah plačilnega sistema MKA učinkoviti in varni za vse udeležence storitev plačilnega sistema.

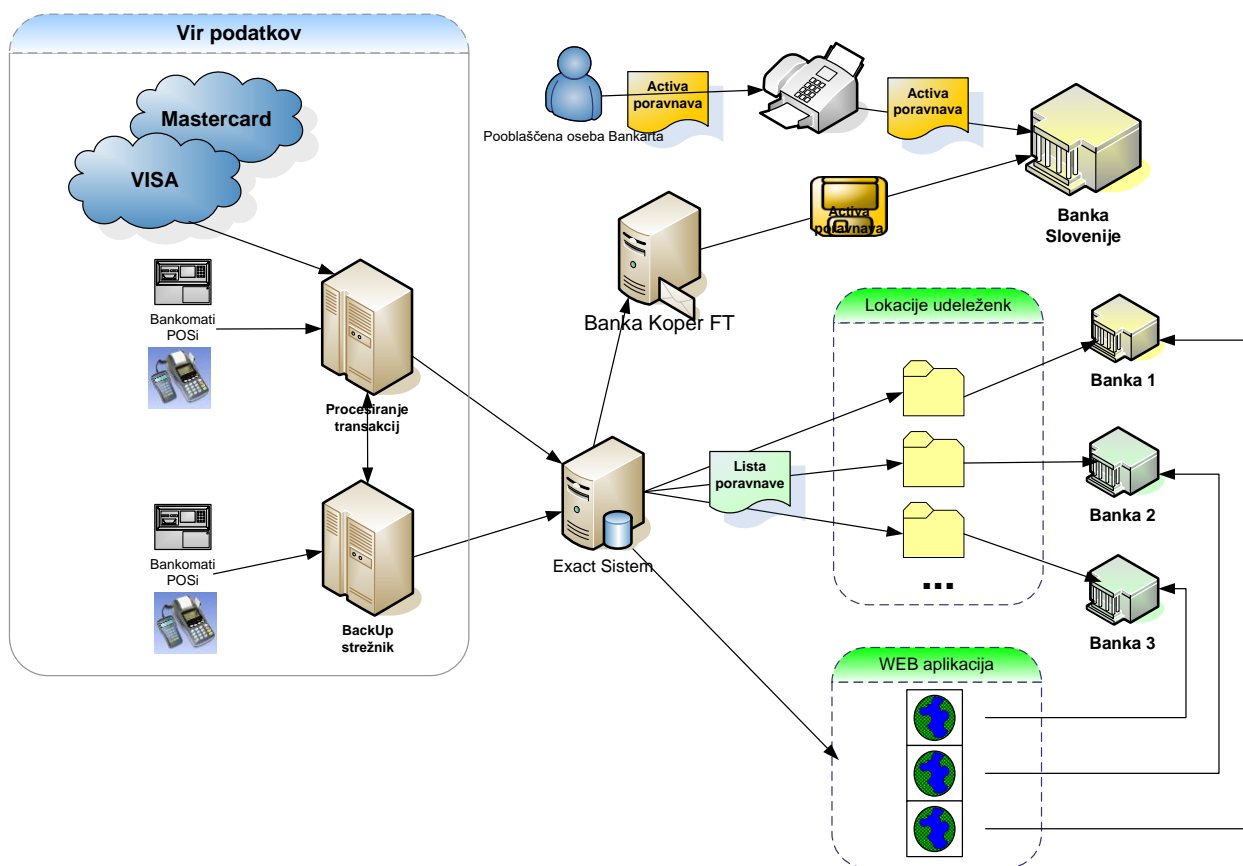
1.4 Opis zasnove delovanja plačilnega sistema MKA

Strojna in programska oprema, ki se uporablja za potrebe delovanja plačilnega sistema Activa, je postavljena na način, ki zagotavlja najvišji možni nivo razpoložljivosti sistema.

Infrastrukturo Activa sestavljajo naslednji logični sklopi:

- Vir podatkov za Activa obdelave
- Sistem Exact
- Sistem ATM Activa in avtorizacijski sistemi
- Strežnik Banke Koper za prenos podatkov
- Lokacije udeleženk

Vsak posamezen sklop je prikazan in opisan v nadaljevanju.

Vir podatkov Activa obdelave je centralni avtorizacijski strežnik, na katerega so preko ustreznih komunikacijskih povezav povezani bankomati in POS-i. Za zagotavljanje neprekinjenega delovanja skrbita dva centralna avtorizacijska strežnika, ki sta fizično razprostrta na dveh lokacijah. Strežnika sta med sabo povezana s programsko opremo, ki omogoča on-line repliciranje podatkov. Tako je ob izpadu ene lokacije omogočeno neprekinjeno delovanje.

ISPC vsak delovni dan in v soboto po vnaprej določenem urniku v okviru redne obdelave ATM in POS transakcij izvede procesiranje naslednjega prometa:

- kreditne in plačilne Kartice z zamikom plačila MasterCard, Visa, Activa
- debetne kartice Maestro in Visa Electron

V okviru redne obdelave se izdelajo poročila, ki so namenjena podpori izvajanja poravnave plačilnega sistema Activa in vsebujejo:

- transakcije procesirane na dan obdelave. Vsak zapis vsebuje tudi podatke iz katerih je razvidno ali gre za lastno transakcijo ali pa za transakcijo, ki bo vsebovana v poravnavi Activa. To poročilo se izdela za vse udeležence, za katere ISPC izvaja obdelave prometa v okviru plačilnega sistema Activa in prometa, ki je bil v tekočem dnevu prevzet za procesiranje
- sumirane zneske transakcij vključenih v poravnavo Activa in prikazuje plačniški odnos banke z drugimi bankami sistema Activa (terjatev, obveznost).
- sumarni znesek poravnave posamezne banke v sistemu Activa.

Poročila vsebujejo posamezne transakcije z oznakami udeležencev kot izdajateljev kartic in lastnikov pogodbe s prodajnimi mesti. Glede na dane pogoje se transakcija vključi v poravnalni sistem Activa z

morebitnim izračunom odstopa provizije. Izračunana provizija se ravno tako vključi v poravnalni sistem Activa v isti obdelavi.

ISPC omogoča prevzem poročil oz. datotek iz strežnika z dostopnimi lokacijami za posameznega udeleženca ali preko spletnih servisov (v nadaljevanju: WS) oz. s pomočjo WEB prevzema iz sistema Activa. Iz strežnika z dostopom si udeleženec s Connect:Direct programom prevzame pred-pripravljena in odložena poročila. Z WS protokolom si udeleženec lahko avtomatično prevzame vsa pred-pripravljena poročila. S prijavo v aplikacijo preko WEB aplikacije si lahko udeleženec pred-pripravljeno poročilo prevzame ročno.

II. Pravila plačilnega sistema MKA

2.1 Pogoji in kriteriji vključitve udeleženca v plačilni sistem MKA

Banka ali hranilnica, ki želi pristopiti v MKA, predloži Koordinacijskemu odboru sistema Activa pisno vlogo. Koordinacijski odbor o pristopu novega udeleženca formalno odloča na prvi naslednji redni seji na podlagi predhodne odločitve klirinškega agenta o ugoditvi ali zavrnitvi pristopa.

Udeleženci v plačilnem sistemu MKA so lahko banke ali hranilnice, ki morajo za udeležbo v plačilnem sistemu MKA izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti dovoljenje pristojnega organa za opravljanje bančnih storitev;
- imeti mora odprt poravnalni račun v sistemu TARGET2-Slovenija;
- s klirinškim agentom skleniti Licenčno pogodbo za uporabo sistema plačilne kartice Activa;
- s klirinškim agentom skleniti Pogodbo o uporabi tehnološke podpore sistema Activa, MasterCard in Visa;
- zagotoviti tehnične pogoje;
- s klirinškim agentom skleniti Pogodbo o poravnavi obveznosti in terjatev iz naslova plačilnega prometa kartičnega poslovanja sistema Activa;
- klirinškega agenta pooblastiti, da v imenu in za račun udeleženca s poravnalnim agentom sklene Pogodbo o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA;
- s klirinškim agentom vzpostaviti komunikacijsko povezavo kot jo zahteva klirinški agent;
- poravnati stroške namestitve in vzdrževanja strojne in programske opreme.

Novi udeleženec je sprejet v plačilni sistem MKA, z dnem ko izpolni vse pogoje. O datumu vključitve novega udeleženca v plačilni sistem MKA Klirinški agent obvesti ostale udeležence in poravnalnega agenta.

Klirinški agent na zahtevo poravnalnega agenta, predloži dokazila o izpolnitvi pogojev za sprejem novega udeleženca v plačilni sistem MKA.

2.2 Tehnični pogoji in komunikacijska povezava vključitve v plačilni sistem MKA

Udeleženec za vključitev v plačilni sistem MKA mora zagotoviti primarno komunikacijsko povezavo (direktna povezava do infrastrukture Activa, ki se v ISPC uporablja za potrebe delovanja MKA).

Šteje se, da udeleženec izpolnjuje tehnične pogoje, ko uspešno opravi vsa testiranja, ki jih predpiše klirinški agent. Klirinški agent in udeleženec pripravita poročili o opravljenem testiranju oz. usposobljenosti za vključitev v plačilni sistem MKA. Udeleženec svoje poročilo posreduje klirinškemu agentu pred datumom vključitve v sistem. Hkrati mora udeleženec pred vključitvijo v plačilni sistem MKA izdelati poročilo o izpolnjevanju varnostnih zahtev skladno s Politiko informacijske varnosti plačilnega sistema MKA.

Stroške za namestitve in vzdrževanje strojne in programske opreme v lasti udeleženca sistema plača vsak udeleženec sistema sam.

Udeleženec mora vse podatke o ostalih udeležencih sistema, ki so predmet plačilnega sistema MKA, s katerimi razpolaga, varovati pred razkritjem in nepooblaščen uporabo v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo varstvo poslovne skrivnosti in varstvo osebnih podatkov.

2.3 Pravice in odgovornosti udeležencev plačilnega sistema MKA

Udeleženci plačilnega sistema MKA pooblaščajo klirinškega agenta, da v imenu in za račun vsakokratnih udeležencev s poravnalnim agentom sklene Pogodbo o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA). Pogodba in dogovori med klirinškim agentom in Poravnalnim agentom iz naslova MKA neposredno zavezujejo udeležence plačilnega sistema MKA.

Udeleženci plačilnega sistema MKA pooblaščajo klirinškega agenta, da v postopkih, ki jih na podlagi zakona vodi poravnalni agent v zvezi z odločanjem o izdaji dovoljenja za spremembo Pravil, nastopa kot pooblaščenec vseh udeležencev plačilnega sistema MKA.

S prenehanjem udeležbe v plačilnem sistemu MKA se v skladu s Pravili šteje, da je udeleženec odstopil od dogovorov, ki jih je v njegovem imenu in za njegov račun v zvezi z izvajanjem poravnave sklenil klirinški agent s poravnalnim agentom.

Ne glede na to, za udeleženca ne prenehajo obveznosti, ki izhajajo iz Pravil ter Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA, ki so nastale pred prenehanjem udeležbe v plačilnem sistemu MKA.

Pogodba o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA podpisana med poravnalnim agentom in klirinškim agentom, preneha veljati za posameznega udeleženca tudi v primeru, če udeleženec ne izpolnjuje več pogojev poravnalnega agenta za izvajanje poravnave.

Vsak udeleženec je odgovoren za svojo programsko in strojno opremo, njihovo povezljivost s plačilnim sistemom MKA ter da s svojim ravnanjem ne ogroža varnosti delovanja celotnega sistema.

Informacije v zvezi z delovanjem plačilnega sistema MKA se lahko uporabijo samo za namene, določene v teh pravilih. Udeleženci morajo take informacije obravnavati kot zaupne, razen če klirinški agent izrecno pisno soglaša z razkritjem. Udeleženci morajo zagotoviti, da veljajo zahteve glede zaupnosti za vse tretje osebe, ki v vlogi zunanjih izvajalcev, pooblaščenec ali podizvajalcev opravljajo naloge, ki imajo ali lahko imajo vpliv na izpolnjevanje njihovih obveznosti po teh pravilih.

Udeleženec mora vse podatke o ostalih udeleženkah sistema, ki so predmet plačilnega sistema MKA, s katerimi razpolaga, varovati pred razkritjem in nepooblaščen uporabo v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo varstvo poslovne skrivnosti in varstvo osebnih podatkov.

Udeleženci morajo spoštovati vsa navodila oz. priporočila iz naslova zagotavljanja varnosti, izdana s strani klirinškega agenta, ki se nanašajo na delovanje plačilnega sistema MKA.

Udeleženci morajo obvestiti klirinškega agenta o kakršnihkoli varnostnih incidentih na svoji tehnični opremi, ki se uporablja v plačilnem sistemu MKA. Klirinški agent lahko udeležencem, za katere oceni, da lahko ob nastanku varnostnega incidenta ogrožajo delovanje plačilnega sistema MKA, naloži dodatne varnostne zahteve.

Udeleženci morajo klirinškega agenta obvestiti o kakršni koli spremembi svoje pravne sposobnosti za udeležbo v plačilnem sistemu MKA.

Za vse udeležence se šteje, da so seznanjene z vsemi svojimi obveznostmi, ki se nanašajo na zakonodajo o varstvu podatkov, preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, zlasti glede izvajanja ustreznih ukrepov glede kakršnih koli plačil iz naslova plačilnega sistema MKA, katerih poravnava se izvede preko njihovih poravnalnih računov. Navedene obveznosti morajo Udeleženci izpolnjevati.

Udeleženka mora zagotoviti ustrezno število usposobljenih delavcev z znanjem za opravljanje poslov plačilnih storitev ter izvajanje aktivnosti, ki izhajajo iz udeležbe in poslovanja v plačilnem sistemu MKA.

2.4 Začasna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA

Začasna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA nastopi v naslednjih primerih:

1. če je udeleženec začasno izključen iz sistema TARGET2-Slovenija;
2. če je udeležencu pristojni organ začasno odvzel dovoljenje za opravljanje bančnih storitev;
3. če je prekinjena primarna komunikacijska povezava do infrastrukture Activa, ki se v ISPC uporablja za potrebe delovanja MKA.

Začasna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA nastopi tudi, če udeleženec kot neto dolžnik ne zagotovi sredstev na svojem poravnalnem računu na način in v rokih določenih v četrtem poglavju teh Pravil in v Pravilih o izvajanju solidarne poravnave MKA, ki so Priloga k Pogodbi o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA.

Če udeleženec dolžnik ne zagotovi pravočasno sredstev za poravnavo svoje obveznosti iz naslova MKA na svojem poravnalnem računu ali poravnalnemu agentu ne omogoči obremenitve svojega poravnalnega računa, poravnalni agent o tem takoj obvesti udeleženca in udeleženca neplačnika pozove, da zagotovi sredstva oziroma omogoči obremenitev svojega poravnalnega računa za poravnavo svoje obveznosti najkasneje do 13. ure na dan poravnave.

Če udeleženec neplačnik kljub pozivu poravnalnega agenta ne zagotovi sredstev na svojem poravnalnem računu ali poravnalnemu agentu ne omogoči obremenitve svojega poravnalnega računa do 13. ure na dan poravnave, poravnalni agent pristopi k poravnavi obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način.

Klirinški agent na podlagi prejetega obvestila o poravnavi obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način s strani poravnalnega agenta ali ob ugotovljenih kršitvah, takoj prične s postopkom blokacije kartic začasno izključenega udeleženca.

Klirinški agent opravi blokacijo kartic po naslednjem vrstnem redu:

- Blokacija na avtorizacijskem sistemu klirinškega agenta;
- Uvrstitev kartic na papirnato stop listo;
- Blokacija kartic na sistemu MasterCard International in Visa International.

O blokaciji kartic klirinški agent pisno obvesti vse udeležence plačilnega sistema MKA.

Klirinški agent o blokaciji kartic, v obliki izrednih obvestil, pisno obvesti vse imetnike kartic začasno izključenega udeleženca.

Stroške blokacij kartic začasno izključenega Udeleženca krijejo ostale članice sistema Activa, Stroške blokacij kartic začasno izključenega udeleženca in deleže, ki jih poravnajo posamezne članice sistema Activa izračuna klirinški agent skladno s tabelo solidarnih deležev.

Pod stroške blokacij se razume stroške blokacij kartic, stroške izdelave in distribucije posameznih stop list ter stroške izdelave izrednih obvestil za imetnike kartic.

V primeru ponovne vključitve začasno izključenega udeleženca v sistem, je le ta dolžna ostalim udeležencem, na podlagi pisnih zahtevkov, takoj poravnati obveznosti iz naslova plačilnih transakcij ter stroške blokacij, skupaj z obračunanimi zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Klirinški agent začasno izključenega udeleženca pisno pozove, da takoj odpravi vzroke za začasno izključitev. V primeru, da tega ne stori v 14-ih dneh od izstavitve pisnega poziva, sledi dokončna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA.

Način blokacije je podrobno opisan v MKA - Operativnih navodilih.

2.5 Ponovna vključitev začasno izključenega udeleženca iz plačilnega sistema MKA

Začasno izključeni udeleženec iz plačilnega sistema MKA se ponovno vključi v plačilni sistem MKA ko:

- zagotovi poplačilo svojih obveznosti do drugih udeleženk, ki so sodelovale pri kritju njenega deleža in naslova poravnave MKA;
- zagotovi poplačilo svojih obveznosti do drugih udeležencev iz naslova stroškov blokacij njenih kartic ter s tem povezanih stroškov;
- klirinškemu agentu predloži pisna dokazila o poplačilu vseh obveznosti do ostalih udeleženk;
- je ponovno vključena v sistem TARGET2-Slovenija;
- odpravi kršitve.

Po prejetju pisnih dokazil s strani začasno izključenega udeleženca, da je poravnala vse svoje obveznosti do ostalih udeleženk, klirinški agent prične s postopki deblokacije kartic začasno izključenega udeleženca.

O uspešnem zaključku postopkov deblokacije kartic začasno izključenega udeleženca na vseh sistemih, klirinški agent pisno obvesti vse udeležence plačilnega sistema MKA in začasno izključenega udeleženca.

Ponovno vključeni udeleženec je dolžan o deblokaciji kartic, z izrednim obvestilom, obvestiti svoje imetnike kartic. Stroške izrednih obvestil poravnava ponovno vključeni udeleženec sam.

2.6 Dokončna izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA

Udeleženka je dokončno izključena iz plačilnega sistema MKA v naslednjih primerih:

- če so ji izrečeni ukrepi nadzora, na podlagi katerih ne sme več opravljati bančnih storitev;
- če so zoper udeleženca uvedeni postopki ali ukrepi pristojnega organa, na podlagi katerih ji je onemogočeno opravljati bančnih storitev;
- če je zoper udeleženca uveden postopek insolventnosti;
- če ne izpolnjuje pogojev udeležbe v plačilnem sistemu MKA;
- če krši pravila zapisana v Licenčni pogodbi za uporabo plačilne kartice Activa in Pogodbi o uporabi tehnološke podpore sistema Activa, MasterCard in Visa med klirinškim agentom in udeležencem;
- če v roku 14 dni od pisnega poziva ne odpravi vzrokov za začasno izključitev iz plačilnega sistema MKA;
- če udeleženec izstopi iz plačilnega sistema MKA.

Udeleženca lahko iz plačilnega sistema MKA dokončno izključi klirinški agent.

Če dokončno izključen udeleženec ne zagotovi pravočasno sredstev za poravnavo svoje obveznosti iz naslova MKA na svojem poravnalnem računu ali poravnalnemu agentu ne omogoči obremenitve svojega poravnalnega računa, poravnalni agent o tem takoj obvesti udeleženca in dokončno izključenega udeleženca pozove, da zagotovi sredstva oziroma omogoči obremenitev svojega poravnalnega računa za poravnavo svoje obveznosti najkasneje do 13. ure na dan poravnave.

Če dokončno izključena udeleženec neplačnik kljub pozivu poravnalnega agenta ne zagotovi sredstev na svojem poravnalnem računu ali poravnalnemu agentu ne omogoči obremenitve svojega poravnalnega računa do 13. ure na dan poravnave, poravnalni agent pristopi k poravnavi obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način.

Ob dokončni izključitvi udeleženca iz plačilnega sistema MKA, klirinški agent prične s postopki blokacije kartic izključenega udeleženca ter onemogočanja poslovanja prodajnih mest in bankomatih po pogodbah z izključenim udeležencem.

Onemogočitev poslovanja prodajnih mest izključenega udeleženca izvede klirinški agent, skladno s postopki opisanimi v MKA - Operativnih navodilih.

Izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA je dokončna, ko so na vseh sistemih blokirane njegove kartice in onemogočeno poslovanje prodajnih mest in bankomatov po pogodbah z izključenim udeležencem.

O končanih postopkih dokončne izključitve udeleženca, klirinški agent pisno obvesti ostale udeležence.

O blokaciji kartic dokončno izključenega udeleženca, klirinški agent pisno, z izrednimi obvestili, obvesti imetnike kartic dokončno izključenega udeleženca.

O dokončni izključitvi udeleženca, klirinški agent pisno, z izrednimi obvestili, obvesti vsa prodajna mesta dokončno izključenega udeleženca.

Prodajnim mestom, katerim je bilo onemogočeno poslovanje zaradi izključitve udeleženca iz plačilnega sistema MKA, ostali udeleženci ponudijo nove pogodbe.

Stroške blokacij kartic dokončno izključenega udeleženca krijejo ostali udeleženci. Stroške blokacije kartic dokončno izključenega udeleženca in deleže, ki jih poravnajo posamezne članice sistema Activa izračuna klirinški agent skladno s tabelo solidarnih deležev.

Pod stroške blokacij se razume stroške blokacij kartic, stroške izdelave in distribucije posameznih stop list ter stroške izdelave izrednih obvestil za imetnike kartic.

2.7 Izstop udeleženca iz plačilnega sistema MKA

Udeleženka svojo namero o izstopu iz plačilnega sistema MKA pisno sporoči klirinškemu agentu, ostalim udeležencem in poravnalnemu agentu.

Udeleženka lahko izstopi iz plačilnega sistema MKA po prenehanju veljavnosti naslednjih pogodb:

- Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa s prilogami;
- Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz naslova plačilnega prometa kartičnega poslovanja sistema Activa s prilogami.

Udeleženka, ki izstopa iz plačilnega sistema MKA je dolžna o izstopu pisno obvestiti svoje komitente.

Na dan izteka odpovednega roka klirinški agent prične s postopki dokončne izključitve udeleženca iz plačilnega sistema MKA.

Udeleženka, ki izstopa iz plačilnega sistema MKA, krije sama stroške blokacij kartic ter s tem povezane dodatne stroške izdelave stop list.

Izračun stroškov blokacij kartic in izdelave stop list pripravi klirinški agent.

Udeleženka dokončno izstopi iz plačilnega sistema MKA po prenehanju odpovednih rokov pogodb in ko je poravnala vse svoje obveznosti do plačilnega sistema MKA.

Klirinški agent o končanih postopkih dokončnega izstopa udeleženca iz plačilnega sistema MKA pisno obvesti ostale udeležence in poravnalnega agenta.

III. Načini in roki multilateralnega kliringa ter poravnave prometa v plačilnem sistemu MKA

3.1 Klirinški agent

Udeleženci klirinškemu agentu priznavajo status klirinškega agenta in ga pooblašajo, da v njihovem imenu izvaja multilateralni kliring med udeleženci MKA.

Klirinški agent bo v razmerju do poravnalnega agenta ter udeležencev zagotavljal izvajanje izračuna neto denarne obveznosti in terjatev udeleženk, kot izhaja iz Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz naslova plačilnega prometa kartičnega poslovanja sistema Activa.

Klirinški agent poravnava obveznosti iz naslova prometa udeleženca MKA v imenu in za račun udeleženca MKA do drugih kartičnih sistemov, ne glede na valuto.

3.2 Načini in roki kiringa

Obračun obveznosti in terjatev prometa kartičnega poslovanja sistema Activa poteka po principu multilateralnega kliringa. Neto multilateralna pozicija predstavlja neto denarno obveznost ali neto denarno terjatev udeleženca.

Klirinški agent med podatke za obračun vključuje promet s produkti Activa na prodajnih mestih, med katere se šteje:

- promet po karticah Maestro;
- promet po karticah Activa;
- promet po karticah MasterCard;
- promet po karticah Visa;
- promet po karticah Visa Electron;

ne glede na banko izdajateljico navedenih kartic.

Predmet obračuna so naslednje plačilne transakcije:

- plačilne transakcije imetnikov kartic sistema Activa, opravljene na prodajnih mestih znotraj sistema Activa;
- plačilne transakcije imetnikov kartic sistema Activa, opravljene na prodajnih mestih drugih slovenskih sistemov;
- plačilne transakcije imetnikov kartic sistema Activa, opravljene na prodajnih mestih v tujini;
- plačilne transakcije imetnikov kartic drugih slovenskih sistemov, opravljene na prodajnih mestih sistema Activa;
- plačilne transakcije imetnikov tujih sistemov, opravljene na prodajnih mestih sistema Activa.

Vse plačilne transakcije s karticami so nepreklicne s trenutkom, ko banka, da soglasje za poravnavo plačilne transakcije na POS terminalu, bankomatu, ročnem imprinterju ali preko sodobnih elektronskih poti poslovanja. Morebitne reklamacije iz naslova napak, nepravilnosti ali zaradi drugih razlogov se rešujejo naknadno, skladno s predpisanimi postopki.

Plačilne transakcije vstopijo v sistem s trenutkom, ko banka da soglasje za poravnavo plačilne transakcije. V trenutku, ko banka da soglasje za poravnavo plačilne transakcije, se te odložijo na računalniški sistem klirinškega agenta. Odložitev plačilnih transakcij na računalniški sistem klirinškega agenta pomeni:

- za plačilne transakcije opravljene na POS terminalih sistema Activa – v trenutku, ko so uspešno avtorizirane in se zapišejo v dnevnik avtorizacijskega sistema;
- za plačilne transakcije sistema Activa, opravljene na gostujočih POS terminalih v Sloveniji – v trenutku prevzema zbirnih datotek prometa na računalniški sistem klirinškega agenta;
- za plačilne transakcije opravljene na prodajnih mestih elektronske trgovine sistema Activa – v trenutku, ko so uspešno potrjene s strani prodajnega mesta in se zapišejo v Tandem avtorizacijski log;
- za ročne plačilne transakcije, opravljene na prodajnih mestih sistema Activa – v trenutku, ko so ročno zapisane v aplikacijo Activa s strani odgovorne osebe v banki, ki je sklenila pogodbo s prodajnim mestom;
- za plačilne transakcije, opravljene na tujih prodajnih mestih MasterCard International ali Visa International izven sistema Activa – v trenutku prevzema zbirnih datotek prometa na računalniški sistem klirinškega agenta.

Klirinški agent v dnevni obračun vključi vse podatke, prejete tekočega dne do 15.00 ure in vse podatke prejete od zadnje obdelave po 15.00 uri. Dnevni obračun se izvaja vsak dan razen ob nedeljah in praznikih.

Klirinški agent izračuna in prikaže bruto obveznosti in terjatve vsakega udeleženca do ostalih udeležencev in izračuna neto multilateralno pozicijo vsakega posameznega udeleženca v razmerju do ostalih udeležencev na način, da je posamezni udeleženec v obračunskem obdobju bodisi neto dolžnik bodisi neto upnik.

Klirinški agent pripravi poročilo MKA (v nadaljevanju: Poročilo), ki vsebuje neto pozicije za vsakega posameznega udeleženca. Klirinški agent pošilja Poročilo udeležencem MKA in poravnalnemu agentu vsak delovni dan v Republiki Sloveniji do 10.30 ure, za promet, obdelan predhodnega delovnega dne. V primeru, da klirinški agent posreduje Poročilo po 10.30 uri se upošteva, da je prejeto naslednji delovni dan. Poročilo za petek in soboto poravnalni agent in udeleženci prejmejo v ponedeljek.

Poročilo klirinški agent posreduje poravnalnemu agentu po elektronski pošti na naslov kliringactiva@bsi.si, v kriptirani obliki z uporabo kriptiranih ključev, ki si jih za namene izvajanja te pogodbe predhodno izmenjata klirinški agent in poravnalni agent.

Če poravnalni agent na način, opredeljen v predhodnem členu, Poročila ne more prevzeti, se klirinški agent in poravnalni agent za vsak primer posebej dogovorita za alternativen način posredovanja Poročila. V primeru, da tak dogovor ni možen, klirinški agent na zahtevo poravnalnega agenta posreduje Poročilo, ki ga pri klirinškem agentu podpišejo pooblaščenec osebe, po faksu.

V primeru, da klirinški agent posreduje poravnalnemu agentu več Poročil, poravnalni agent prične postopek poravnave na osnovi tistega Poročila, za katerega klirinški agent pisno opredeli, da je ustrezen.

V primeru, da klirinški agent zaradi kakršnihkoli tehničnih zastojev ne more posredovati Poročila do 10.30 ure, mora po elektronski pošti obvestiti poravnalnega agenta in udeleženca. Obvestilo mora vsebovati podatek o predvidenem času odprave napake. V tem primeru se poravnalni agent in klirinški agent dogovorita za nov urnik izvedbe poravnave MKA.

3.3 Načini in roki poravnave

Poravnava neto denarne obveznosti in terjatev udeležencev se izvaja z direktno obremenitvijo/odobritvijo poravnalnih računov udeležencev sistema TARGET2-Slovenija, ob delovnih dneh poslovanja sistema TARGET2-Slovenija, ki so hkrati delovni dnevi v Republiki Sloveniji.

Poravnalni agent bo izvajal storitve poravnave neto denarne obveznosti in neto terjatev med udeleženci na način, kot je določeno v Pogodbi o poravnavi obveznosti in terjatev iz MKA.

Poročilo, ki ga poravnalni agent prejme od klirinškega agenta je podlaga za direktno obremenitev poravnalnih računov udeležencev– neto dolžnic in odobritev poravnalnih računov udeležencev– neto upnic v sistemu TARGET2-Slovenija.

Udeleženka – neto dolžnica mora najkasneje v roku 30 minut po prejemu poročila o MKA na svojem poravnalnem računu zagotoviti sredstva v višini svoje neto denarne obveznosti ter omogočiti poravnalnemu agentu izvedbo direktne obremenitve svojega poravnalnega računa v tej višini.

V primeru, ko udeleženec – neto dolžnik do 13. ure na svojem poravnalnem računu ne zagotovi sredstev za poravnavo svoje obveznosti ali poravnalnemu agentu ne omogoči direktne obremenitve poravnalnega računa za znesek v višini svoje denarne obveznosti, poravnalni agent pristopi k poravnavi obveznosti v skladu s Pravili o izvajanju solidarne poravnave multilateralnega kliringa Activa.

Po uspešno izvedeni direktni obremenitvi poravnalnih računov vseh neto dolžnic poravnalni agent prenese sredstva v višini neto denarnih terjatev udeležencev neto upnic s poravnalnega računa poravnalnega agenta na njihove poravnalne račune.

Poravnava je dokončna v trenutku, ko so denarna sredstva iz predhodnega odstavka prenesena na poravnalne račune neto upnic. Poravnalni agent preko elektronske pošte obvesti udeležence in klirinškega agenta o dokončnosti poravnave MKA.

IV. Solidarna poravnava v plačilnem sistemu MKA

4.1 Upravljanje sheme solidarne poravnave MKA

Za plačilni sistem MKA upravlja in izdela shemo solidarne poravnave klirinški agent, medtem ko poravnalni agent izvaja operativne postopke v primeru izvajanja solidarne poravnave MKA na podlagi izračuna solidarnih deležev.

Izračun solidarnih deležev se izdela na podlagi prometa, ki se opravi s kartičnimi produkti Activa, MasterCard in Visa, ki jih izdajajo udeleženci, in sicer se promet s kartičnimi produkti ugotovi za zadnja dva meseca pred izdelavo novega izračuna za vsakega udeleženca. Izračun opravi klirinški agent in ga do vsakega 31.01. in 31.07. v letu in posreduje vsem udeležencem in poravnalnemu agentu, uporabljati pa se začne s 1.2. oziroma 1.8.

Vsak udeleženec nosi delež solidarne odgovornosti za neplačila drugih udeležencev, v odstotku, ki predstavlja višino njegovega prometa po MasterCard in Visa kartičnih produktih glede na višino prometa vseh udeležencev plačnikov iz naslova solidarne odgovornosti v vsakem konkretnem primeru udeleženca neplačnika.

V primeru vključitve novega udeleženca v plačilni sistem MKA se kot osnova za izračun deleža solidarne poravnave vzame promet, ugotovljen na način, da se planirano število kartic novega udeleženca opredeljene v pogodbi med klirinškim agentom in novim udeležencem, pomnoži s povprečnim prometom na posamezno kartico, ob upoštevanju prometa po vseh kartičnih produktih Activa vseh obstoječih udeleženk.

V primeru vstopa novega udeleženca, izstopa ali izključitve udeleženca iz plačilnega sistema MKA, Klirinški agent izdela izračun novih razmerij osnovnih solidarnih deležev in jih posreduje preostalim udeležencem in poravnalnemu agentu, pri čemer se določi datum začetka uporabe novo izračunanih deležev.

4.2 Izvajanje solidarne poravnave MKA

Vsi udeleženci dolžniki so za poravnavo svojih neto denarnih obveznosti iz naslova MKA dolžni zagotoviti sredstva na svojih poravnalnih računih in poravnalnemu agentu omogočiti direktno obremenitev svojih poravnalnih računov najkasneje do 11. ure na dan poravnave.

Če katerikoli udeleženec dolžnik ne zagotovi pravočasno sredstev za poravnavo svoje neto denarne obveznosti iz naslova MKA na svojem poravnalnem računu ali poravnalnemu agentu ne omogoči direktne obremenitve svojega poravnalnega računa, poravnalni agent o tem takoj obvesti udeležence in vsakega udeleženca neplačnika pozove, da zagotovi sredstva oziroma omogoči direktno obremenitev svojega poravnalnega računa za poravnavo svoje neto denarne obveznosti najkasneje do 13. ure na dan poravnave.

Če udeleženec neplačnik kljub pozivu poravnalnega agenta ne zagotovi sredstev na svojem poravnalnem računu ali poravnalni agent ne omogoči direktne obremenitve svojega poravnalnega računa do 13. ure na dan poravnave, poravnalni agent pristopi k poravnavi neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način.

V primeru, če dva ali več udeležencev v istem klirinškem obračunu, kljub pozivu poravnalnega agenta, ne zagotovi sredstev za poravnavo svojih neto denarnih obveznosti iz naslova MKA ali ne omogoči poravnalnemu agentu direktne obremenitve svojih poravnalnih računov, se sistem poravnave iz MKA začasno ustavi. Poravnalni agent udeležencem vrne sredstva, ki jih je zbral z izvedbo direktnih obremenitev iz naslova poravnave njihovih obveznosti iz MKA. Klirinški agent in udeleženci se morajo v soglasju s poravnalnim agentom do 10.00 ure naslednjega delovnega dne dogovoriti za nov način poravnave neto denarnih obveznosti in terjatev iz MKA. V ta namen so vsi udeleženci, skupaj s poravnalnim agentom dolžni zagotoviti sodelovanje v dogovarjanjih za nov način poravnave. Klirinški agent obvesti poravnalnega agenta in udeleženca MKA o nadaljnjih postopkih glede nadaljevanja nezaključene poravnave MKA. V tem primeru se poravnava nadaljuje z novim klirinškim obračunom, ko klirinški agent obvesti poravnalnega agenta o načinu poravnave neto denarnih obveznosti in terjatev.

Postopek dogovora o novem načinu poravnave neto denarnih obveznosti in terjatev iz MKA med klirinškim agentom in udeleženci je sledeč:

- Klirinški agent takoj po prejemu obvestila Poravnalnega agenta obvesti vse udeležence o dogodku in nadaljnjih korakih;
- Klirinški agent pošlje vsem udeležencem plačnikom do 17.00 ure na dan neporavnave predlog dogovora o novem načinu solidarne poravnave terjatev oz. obveznosti iz MKA med udeleženci, in sicer z izračunom novih solidarnih deležev poravnave, ki ne vključuje udeležencev neplačnikov;
- Sledi glasovanje vseh udeležencev plačnikov o predlogu;
- Udeleženci morajo odgovore na predlog poslati klirinškemu agentu do 18.00 ure istega dne. Predlog je sprejet, če se vsi udeleženci plačniki z njim strinjajo;
- V kolikor se vsi udeleženci plačniki strinjajo s predlogom, in v primeru, da je predlog, da klirinški agent pripravi novo Poročilo MKA, klirinški agent pripravi Poročilo MKA v skladu s 3. odstavkom 9. člena Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA) in ga posreduje poravnalnemu agentu na način, kot je opredeljen v 2., 3. in 4. odstavku 10. člena Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA). Poravnalni agent bo v okviru dnevne faze delovnega dne sistema TARGET2-Slovenija s postopki prevzema Poročila MKA, upoštevajoč 13. člen Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA), pričel najkasneje pol ure po tem, ko od klirinškega agenta poročilo prejme, vendar le v primeru, da ga je prejel do 16.30. V nasprotnem primeru bo poravnalni agent s postopki prevzema Poročila MKA pričel ob 7.30. naslednji delovni dan v Republiki Sloveniji, ki je hkrati delovni dan sistema TARGET2-Slovenija. V primeru, da vsi udeleženci dolžniki poravnajo svoje obveznosti kot izhaja iz Poročila MKA, bo poravnalni agent s postopki poravnave zaključil najkasneje eno uro od prevzema Poročila MKA.
- V primeru, da kateri izmed udeležencev ne zagotovi sredstev v skladu s 16. členom Pogodbe o poravnavi obveznosti in terjatev iz multilateralnega kliringa Activa (MKA), bo poravnalni agent sredstva zbrana v skladu s postopki iz predhodnega odstavka, udeležencem vrnil. Nastopi bilateralni kliring.
- V kolikor se kateri od udeležencev plačnikov s predlogom ne strinja, mora klirinški agent pripraviti nov predlog izračuna solidarnih deležev poravnave, ki ne vključuje udeleženca, ki se s

prvotnim predlogom ne strinja in ponoviti predhodne korake z zaključkom do 20.00 ure istega dne;

- V primeru, da se na novo podani predlog izračuna solidarne poravnave kateri izmed udeležencev plačnikov ponovno ne strinja nastopi bilateralni kliring. Pri izvajanju postopkov bilateralnega kliringa oziroma pri izvajanju postopkov v primeru predloga, ki ne vključuje priprave novega Poročila MKA, poravnavalni agent ne sodeluje.
- O nastopu bilateralnega kliringa, mora klirinški agent obvestiti poravnavalnega agenta in udeleženca;

V primeru, da poravnavalni agent obvesti klirinškega agenta, da trije udeleženci niso pravočasno zagotovili sredstev za poravnavo svojih neto denarnih obveznosti iz naslova MKA, klirinški agent izvede le en krog glasovanja o predlogu dogovora o novem načinu poravnave neto denarnih obveznosti iz MKA. V primeru, da je udeležencev neplačnikov 4 ali več, nastopi bilateralni kliring, brez dodatnega dogovarjanja o načinu poravnave, ki izhaja iz teh Pravil. V primeru nastopa bilateralnega kliringa v MKA, se prenehajo uporabljati določbe teh Pravil.

O začetku poravnave neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način in o višini prispevkov udeležencev plačnikov, poravnavalni agent obvesti slednje do 14. ure na dan poravnave. Udeleženci plačniki so dolžni do 15. ure na dan poravnave na svojih poravnalnih računih zagotoviti sredstva in omogočiti poravnalnemu agentu direktno obremenitev svojih poravnalnih računov v znesku, ki ustreza njihovem deležu v celotnem znesku neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika, ki ga za vsakega udeleženca izračuna poravnavalni agent na podlagi veljavnih deležev udeležencev v solidarni poravnavi, in sicer kot zmnožek med celotno višino neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika in solidarnim deležem udeleženca, sorazmerno povečanim za delež udeleženca neplačnika.

Klirinški agent nemudoma pozove udeleženca neplačnika k posredovanju uradne obrazložitve nezmožnosti poravnave. V kolikor klirinški agent presodi, da je razlog nezmožnosti plačevanja dolgoročne narave, izvede začasno izključitev udeleženca iz plačilnega sistema MKA ter o tem obvesti preostale udeležence, sicer začasne izključitve ne izvede. V kolikor udeleženec neplačnik tudi naslednji dan ne zagotovi sredstev, se ga začasno izključi ne glede na obrazložene nezmožnosti poravnave. Udeleženec neplačnik je dolžan poravnati vse svoje neto denarnih obveznosti iz naslova MKA.

Poravnavo neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika na solidaren način opravi poravnavalni agent z direktno obremenitvijo poravnalnih računov drugih udeležencev.

V primeru, da udeleženec neplačnik v naslednjem klirinškem preseku nastopi kot neto upnik in poravnavalni agent od klirinškega agenta do 9. ure naslednji delovni dan po poravnavi neto denarnih obveznosti na solidaren način ne prejme obvestila, da je udeleženec neplačnik do udeležencev plačnikov poravnala svoje obveznosti, poravnavalni agent njegova sredstva iz naslova upniške pozicije zaseže do višine neporavnane neto denarne obveznosti iz naslova klirinškega preseka v katerem je izpadel, morebitna preostala sredstva pa poravnavalni agent nakaže na poravnalni račun udeleženca neplačnika. Poravnavalni agent zasežena sredstva v skladu z deleži, s katerimi so sodelovali pri solidarni poravnani neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika razdeli med udeležence plačnike.

Poravnavalni agent obvesti klirinškega agenta najkasneje do 13:30. ure na dogovorjen elektronski naslov za obveščanje o višini zasežene upniške pozicije udeleženca neplačnika in o višini vrnjenih sredstev preostalim udeležencem plačnikom. Klirinški agent o tem obvesti vse udeležence.

Po tem, ko so izvedeni zgoraj opisani postopki, udeleženci plačniki sami skrbijo za evidenco in poravnavo svojih terjatev do udeleženca neplačnika.

V primeru, da vsaj en udeleženec, ki ni udeleženec neplačnik, ne zagotovi sredstev za poravnavo neto denarnih obveznosti udeleženca neplačnika, oziroma poravnalnemu agentu ne omogoči izvedbe direktne

obremenitve svojega poravnalnega računa, se sistem poravnave iz MKA začasno ustavi. Poravnalni agent udeležencem vrne sredstva, ki jih je zbral z izvedbo direktnih obremenitev in sredstva, ki jih je zbral z izvedbo direktnih obremenitev iz naslova poravnave njihovih neto denarnih obveznosti iz MKA. Klirinški agent in udeleženci se morajo v soglasju s poravnalnim agentom do 10.00 ure naslednjega delovnega dne dogovoriti za nov način poravnave neto denarnih obveznosti in terjatev iz MKA. Klirinški agent obvesti poravnalnega agenta in udeleženca MKA o nadaljnjih postopkih glede nadaljevanja nezaključene poravnave MKA.

Udeleženec neplačnik, zaradi katerega se je izvedla poravnava neto denarnih obveznosti na solidaren način, je dolžan še isti delovni dan, ko se je izvedla poravnava neto denarnih obveznosti na solidaren način najkasneje do 15:00 ure, bilateralno poplačati udeležencem plačnikom obveznost v višini prispevka, ki so ga za udeleženca neplačnika iz naslova poravnave njegovih neto denarnih obveznosti na solidaren način prispevali udeleženci plačniki skupaj z zamudnimi obrestmi po zakonski zamudni obrestni meri. Izračun zakonitih zamudnih obresti izračuna udeleženec upnik sam. Poravnava se izvaja bilateralno med udeleženci, brez sodelovanja poravnalnega agenta in klirinškega agenta. Udeleženec neplačnik o uspešno opravljeni poravnavi neto denarnih obveznosti še isti delovni dan, ko se je izvedla poravnava neto denarnih obveznosti in terjatev na solidaren način, najkasneje do 15:30 ure obvesti klirinškega agenta na elektronski naslov za obveščanje kliringActiva@banka-koper.si. Klirinški agent najkasneje do 16:00. ure pozove udeleženca plačnike, da klirinškemu agentu najkasneje naslednji delovni dan po izvedbi poravnave na solidaren način do 10.30 ure na navedeni elektronski naslov za obveščanje posredujejo potrdilo o poravnavi svojih terjatev iz naslova poravnave na solidaren način. V primeru, da klirinški agent s strani vseh udeležencev plačnikov do 10.30 ure prejme obvestila o poravnavi obveznosti se postopek iz naslova poravnave obveznosti na solidaren način zaključi.

Udeleženci plačniki, ki poravnajo obveznosti udeleženca neplačnika v skladu s temi Pravili, pridobijo terjatev do udeleženca neplačnika v višini zneska, plačanega s strani udeleženca plačnika, zmanjšanega za znesek, ki ga je udeleženec plačnik prejel.

Udeleženec neplačnik je dolžan udeležencem plačnikom sredstva v višini terjatev nemudoma vrniti z zamudnimi obrestmi po zakonski zamudni obrestni meri. Izračun zakonskih zamudnih obresti opravi vsak udeleženec plačnik sam, poravnava pa se izvaja bilateralno med udeleženci, brez sodelovanja klirinškega agenta oziroma poravnalnega agenta.

Po poravnavi solidarnih deležev za določeno udeleženca neplačnika, klirinški agent v imenu udeležencev (podpisnic pogodb s prodajnimi mesti - pridobitelji), sproži proces blokacije sprejemanja kartic udeleženca neplačnika na POS terminalih prodajnih mest in na elektronskih prodajnih mestih. Vsi udeleženci so dolžni takoj blokirati nadaljnjo uporabo kartic udeleženca neplačnika na svojih bankomatih.

Če želi udeleženec neplačnik nadaljevati poslovanje s kartičnimi produkti Activa, mora predhodno poravnati obveznosti do udeležencev plačnikov.

Po dokončni izključitvi udeleženca neplačnika iz MKA, lahko vsaka udeleženec plačniki ne glede na ostala določila teh Pravil za poplačilo svojih terjatev do udeleženca neplačnika, ki izhajajo iz solidarne poravnave obveznosti udeleženca neplačnika, zaseže vsa sredstva, ki jih ima udeleženec neplačnik pri udeležencu plačniku oz. lahko pobota te svoje terjatve s terjatvami udeleženca neplačnika iz kateregakoli drugega naslova ali pa sproži ustrezne postopke izterjave.

V. Postopki ravnanja v izrednih okoliščinah

Za normalno delovanje sistema se smatra delovanje sistema, kot je opredeljeno v dokumentu MKA – Operativno navodilo v rednih in izrednih okoliščinah. Postopki delovanja plačilnega sistema MKA v izrednih okoliščinah so tisti, ki onemogočajo normalno delovanje.

V primeru, da klirinški agent zaradi operativnih težav ne more posredovati enega izračuna neto denarnih obveznosti in terjatev udeleženk, o tem takoj obvesti udeleženca plačilnega sistema MKA in poravnalnega agenta. Okoliščine, postopki in ukrepi v primeru izrednih okoliščin so opredeljeni v dokumentu MKA - Operativno navodilo v rednih in izrednih okoliščinah vključno z model kriznega upravljanja.

Pred razglasitvijo veljavnosti oz. sprememb MKA - Operativno navodilo v rednih in izrednih okoliščinah je klirinški agent dolžen le-ta posredovati udeležencem plačilnega sistema MKA.

Klirinški agent lahko v primeru izrednih okoliščin sprejme tudi druge ukrepe, ki so glede na izredne okoliščine nujni za zagotovitev nemotenega delovanja plačilnega sistema MKA, in o tem obvesti poravnalnega agenta in udeleženca plačilnega sistema MKA.

VI. Nadomestila

Udeleženci s pristopom v plačilni sistem MKA pooblašajo Klirinškega agenta, da Poravnalnemu agentu neposredno plačuje nadomestila za storitve, povezane s plačilnim sistemom MKA. Nadomestila, ki jih je iz naslova izvajanja storitev poravnani v plačilnem sistemu MKA Klirinški agent dolžan plačati Poravnalnemu agentu, udeleženci Klirinškemu agentu povrnejo glede na njihov delež v plačilnem sistemu MKA.

Klirinški agent zaračuna pristopnino za članstvo v plačilnem sistemu MKA. Višina pristopnine se določa ob obravnavi vloge novega udeleženca in jo potrdi Koordinacijski odbor sistema Activa,

Za upravljanje plačilnega sistema MKA Klirinški agent zaračuna udeležencem 0,029 EUR po transakciji.